Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 95 (2097) ♦ Четвер, 27 травня 1999 року ♦ Ціна договірна

27 травня

✔ 1657 р. Священна Римська імперія уклала союз з Річчю Посполитою, за яким зобов'язувалася надати Польщі воєнну допомогу й бути посередницею в переговорах із Б. Хмельницьким.

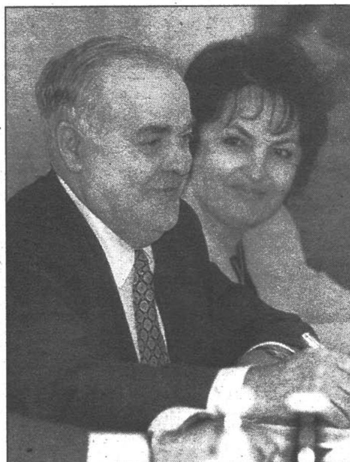
✔ 1919 р. Пленум ЦК КП(б) У, на якому було обговорено звіт про діяльність ЦК КП(б)У, питання про відносини між РСФРР й УСРР, проект положення про комуністичні осередки.

✔ 1921 р. Ухвалення Радою Праці й Оборони РСФРР постанови про відновлення кам'яновугільної промисловості Донбасу.

Оприлюднено Національну програму

Відбулася робоча поїздка Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка на Одещину. В молодому місті Южному, в тутешньому будинку культури, він узяв участь у нараді сільських, селищних, міських голів, голів районних рад та райдержадміністрацій, керівних працівників обласних владних структур. На нараді вперше перед представниками органів місцевого самоврядування було оприлюднено концепцію Національної програми відродження України, розроблену з ініціативи Верховної Ради.

Доповідь голови парламенту на нараді з головами міських рад публікується в сьогоднішньому номері нашої газети.

У номер

Румунський президент відвідає Київ і Чернівці

Розпочинається дводенний офіційний візит в Україну Президента Румунії Еміля Константинеску. Сьогодні мають відбутися його зустрічі з Президентом України Леонідом Кучмою та Прем'єр-міністром Валерієм Пустовойтенком, на яких буде обговорено стан двосторонніх відносин. Заплановано покладання високим гостем вінка до могили Невідомого солдата, а також відвідання концерту Хосе Каррераса. Завтра Еміль Константинеску та Леонід Кучма мають відбути до Чернівців, де глава Румунії ознайомиться з життям румунської національної меншини.

Чотири пріоритети — добре. П'ять — іще краще

Президент Леонід Кучма, виступаючи на з'їзді українських промисловців і підприємців, ознайомив уважних слухачів із радикальними кроками до ще більшого оздоровлення соціально-економічної ситуації в країні. Що важливо, ця реальність світить нам уже найближчим часом. Програма глави держави насамперед передбачає поліпшення податкової політики: зменшення кількості податків, відміну багатьох податкових пільг, посилення захисту платників податків, себто нас з вами. І це особливо приємно. Багато хороших новин чекає і на тих, хто необачно заборгував до державного гаманця: Президент заявив про необхідність реструктуризації із заборгованості юридичних осіб перед бюджетом і нагадав, що минулого тижня своїм указом уже анулював борги підприємств і організацій з пені. Одне слово, радикально крокувати буде легко і весело. Правда, не всім: злісні неплатники податків і зарплат, прихильники бартеру і емісійних механізмів у картину реального оздоровлення не впишуться.

(Закінчення на 2-й стор.).

Київ заважає нафтовій блокаді Белграда

Країни НАТО хочуть, щоб Україна відмовилася постачати нафту в Югославію по Дунаю, оскільки це заважає альянсу вести ефективну нафтову блокаду Белграда. Про це повідомляє ІТАР-ТАКС з посиланням на статтю в «Нью-Йорк таймс». Через територію Болгарії і Румунії в Югославію спрямовуються нафтоналивні баржі, завантажені в українських чорноморських портах.

Європейці мають самостійно вирішувати свої проблеми

Україна може відіграти важливу роль у врегулюванні проблеми в Косово, вважає Президент Стортингу Королівства Норвегія Кірсті Коллє Грьондал. Цими днями делегація норвезького парламенту перебуває в Україні з офіційним візитом.

Відповідаючи в аеропорту «Бориспіль» на запитання кореспондента «ГУ», пані Грьондал заявила, що Україна має певний нейтральний статус, який може дозволити їй виступати в ролі посередника під час врегулювання в Косово. Водночас глава парламенту Норвегії підкреслила, що її країна як член НАТО свідомо підтримала дії альянсу, і закликала покласти край етнічним чисткам в Югославії.

Питання врегулювання проблеми в Косово порушувалося також під час зустрічі пані Грьондал з Головою Верховної Ради України Олександром Ткаченком. Глава українського парламенту зазначив, що в нашій державі є певні розбіжності у поглядах президента, уряду та законодавчого органу на розв'язання конфлікту в Косово. Він також висловив думку про необхідність зустрічі глав всіх європейських парламентів, на якій було б знайдено шляхи мирного врегулювання в колишній Югославії. Олександр Ткаченко підкреслив, що «не Америка має вирішувати, що робити європейцям, а вони самі».

Під час зустрічі у Верховній Раді також наголошувалося на важливості міжпарламентських зв'язків, необхідності створення відповідної законодавчої бази для розширення економічних відносин між двома країнами.

Пані Грьондал учора провела зустрічі з Прем'єр-міністром України Валерієм Пустовойтенком. Сьогодні вона матиме бесіду з Президентом України Леонідом Кучмою, відвідає Полтаву.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

99 Трагедія

Здрастуй, мамо! Повернулись ми не всі...

Учора Донецьк ховав гірників, які загинули внаслідок вибуху на шахті імені Засядька. Вічний спокій знайшли 32. Ще семеро будуть поховані сьогодні.

«Це трапилося миттєво, я навіть не встиг зрозуміти. Я сидів і саме їв «тормозок». Мене здуло з місця, як муху. Щось падало згори, лампу розчавило. І жар —такий сильний, наче в піч кинули. Що робив — не пам'ятаю. Тільки кричав: «Боже, врятуй мене!».

(Закінчення на 8-й стор.).

99 Передплата-99

Хоч нині багатьом не з медом, але знаходяться люди, які не можуть позбавити себе улюбленої газети. Не зрадила «Голосові України» й пенсіонерка Клавдія Дмитрівна Котик з Нової Каховки Херсонської області. Ось уже четвертий рік поспіль вона передплачує наше видання. Клавдія Дмитрівна була дуже зворушена, коли дізналася, що їй випав заохочувальний приз. І ще приємніше була вражена тим, що одержить його з рідного ВАТ «Південелектромаш». Клавдія Дмитрівна й досі там підробляє. Звісно, дякуючи керівництву заводу, а передусім генеральному директорові Івану Федоровичу РЕВІ, які зуміли не лише зберегти виробництво, а й щораз поновлюють асортимент виробленої продукції. Крім знаних промислових двигунів, новокаховці налагодили випуск побутової техніки. Це і м'ясорубки, електрошашличниці, обігрівачі, міні-олійні, пральні машини «Малятко». До слова, саме таку необхідну в господарстві річ і виграла у лотерею «ГУ» наша передплатниця. А ще на друге півріччя ВАТ «Південелектромаш» для передплатників Херсонщини презентує електрокартини та електрошашличниці.

На знімку: генеральний директор «Південелектромашу» І. Рева вручає працівниці заводу і нашій передплатниці К. Котик пральну машину.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Спробували і виграли

P.S.

❍ Знайдено тіло останнього з чотирьох гірників, які опинилися під завалом на єнакіївській шахті імені Карла Маркса 26 квітня ц. р.

❍ У водоймі поблизу Березівки Одеської області знайдено ракету класу «повітря—земля», авіаційний кулемет та дев'ятнадцять авіаснарядів.

❍ Правоохоронці Вінницького УМВС затримали підозрюваних у скоєнні жорстокого вбивства матері і дитини.

У номер

Україна
Центральна виборча комісія
Протокольне рішення
м. Київ 25 травня 1999 року № 2

Про роз'яснення щодо мови заповнення підписних листів на підтримку претендента на кандидата у Президенти України

1. Схвалити роз'яснення щодо мови заповнення підписних листів на підтримку претендента на кандидата у Президенти України (додається).

Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.

Додаток
до протокольного рішення
Центральної виборчої комісії
від 25 травня 1999 року № 2

РОЗ'ЯСНЕННЯ

Центральної виборчої комісії щодо мови заповнення підписних листів на підтримку претендента на кандидата у Президенти України

У зв'язку з надходженням до Центральної виборчої комісії звернень з проханням дати роз'яснення щодо мови заповнення підписних листів на підтримку претендента на кандидата у Президенти України Центральна виборча комісія роз'яснює.

Відповідно до статті 10 Конституції України та Закону України "Про мови в Українській РСР" в Україні гарантується використання і захист російської, інших мов національних меншин, а тому виборці при заповненні підписних листів можуть користуватися як українською мовою, так і мовами національних меншин.

Секретар Центральної виборчої комісії
Я. ДАВИДОВИЧ.

✔ Київ

Чотири пріоритети – добре...

(Початок на 1-й стор.)

Марш-кидок до близького благополуччя буде не хаотичний. Крокуватимемо за чітко визначеними пріоритетами. Їх чотири. Перший — зміцнення державності і національної безпеки. За складністю маршруту це буде неповторний шлях — через «економічну площину». Другий — легший: продовження системних реформ. Третій випливає з попереднього: стабілізація виробництва і, можливо, вже цього року забезпечення стабільного економічного зростання. І, нарешті, четвертий орієнтир — глибока структурна перебудова української економіки, утвердження науково-технологічної моделі і її розвитку.

Після такого чіткого плану делегатам з'їзду залишилося назвати ще один пріоритет — найважливіший для втілення всіх перелічених. І вони це зробили: одностайно підтримали кандидатуру Леоніда Кучми на президентських виборах. Амінь.

Підтримка конфесій

На прес-конференції одного з основних претендентів на міського голову Олександра Омельченка найбільше йшлося про етику передвиборної боротьби.

Він сказав, що ніколи не змагався за лідерство у виготовленні листівок з власним зображенням.

Про підтримку О. Омельченка заявили всі провідні партії, навіть партія Журавського, крім партії Суркіса. Закликали проголосувати за діючого голову Київради і всі релігійні конфесії. Все це, сказав Олександр Омельченко, надихає на перемогу.

Що стосується пропозиції керівника адміністрації Президента Миколи Білоблоцького, який пообіцяв О. Омельченку в разі програшу посаду віце-прем'єр-міністра, то Олександр Олександрович згоден тільки на сумісництво обов'язків міського голови Києва та віце-прем'єр-міністра по Київській, Черкаській і Вінницькій областях.

«Мій обов'язок — вибори виграти», — наголосив Олександр Омельченко.

✔ Фотофакт

Студенти про вибори міського голови Києва

Фото Юрія ВЕНГЕРЕЩА.

Багато політичних партій вже зробили вибір

Коли у виборах міського голови бере участь людина, котра вже займає цю посаду (тобто Олександр Омельченко), кожен виборець спочатку вирішує для себе питання: чи хочу я, щоб мером став хтось інший? Відповісти на це запитання порівняно легко, бо кожний може оцінити нинішню владу за конкретними справами. Якщо подобається Олександр Омельченко — тоді все гаразд, тоді інші кандидати виборця не цікавлять, і розбиратися у щирості їхніх обіцянок та реальності їхніх можливостей на посаді мера немає потреби. А якщо не подобається і хочеться іншого керівника міста — отоді починаються муки: хто з кандидатів-опозиціонерів найкращий? Усі програми начебто написані гарно, але де правда і де брехня? Де гарантії, що не обдурять, як це вже не раз бувало на різних політичних виборах?

Політичні партії чудово вміють схоплювати настрої людей (зрештою, це їхній «хліб насущний», цим вони живуть), і якщо нинішня влада в місті не подобається більшості виборців, тоді партії розвивають активну діяльність, прагнучи зайняти місце непопулярного серед людей керівника.

Можна не вірити соціологічним опитуванням киян, котрі одностайно показують найбільший рейтинг популярності Олександра Омельченка, вважати їх «замовними», але є справді універсальний і безпомилковий показник популярності політика, котрий вже займає ту чи іншу виборну посаду, а саме: кількість політичних партій, котрі готові підтримати згаданого політика. Вирішили офіційно підтримати О. Омельченка, хоча він і не є членом цих партій, НДП, обидва Рухи, ПРП... Інші вирішили просто промовчати і вдали, що така важлива політична подія, як вибори мера столиці, їх не цікавить. Це досить мудре рішення, бо партійні лідери чудово усвідомлюють: боротьба проти популярного серед киян О. Омельченка ніякого політичного зиску їм не дасть, а зовсім навпаки — лише знизить авторитет партії в очах мешканців столиці. До цього варто додати ще й те, що кілька політиків, відомих мешканцям столиці, вирішили не випробувати політичну долю і відмовилися від боротьби. Це — Сергій Головатий, Леонід Косаківський, Григорій Омельченко, Іван Салій. Двоє останніх до того ж закликали киян проголосувати за Олександра Омельченка.

Єдиний виняток — СДПУ(о), один з лідерів якої Г. Суркіс має серйозний намір «осідлати» крісло київського мера. Одна з газет опублікувала «факт», що висунення Г. Суркіса кандидатом у мери збільшило партійні лави одразу на 20 тисяч чоловік! Жарт це чи цілком серйозно, сказати важко. Хоча смішного тут мало. Варто нагадати, що напередодні минулих парламентських виборів об'єднаними соціал-демократами дуже активно використовувався «імідж» «Динамо». Тож краще не сміятися, шановні кияни, а замислитися, чи не станете й ви членом якої-небудь партії після того, коли головним київським начальником стане якийсь шеф-президент.

Безперечно, кияни мають подякувати О. Омельченку хоча б за те, що він своєю діяльністю на чолі столичної держадміністрації звільнив їх від «дурної роботи» розбиратися у міжпартійних суперечках на київських виборах.

Максим РУДЕНКО.

Не робіть різких рухів!

По суті, до такого заклику зведено документи, напрацьовані об'єднаним з'їздом промисловців, підприємців і роботодавців України, які обговорили 25 травня в Києві життєво важливе для всіх верств суспільства питання: «Про соціально-економічну кризу та шляхи її подолання».

Як перший крок на шляху до збереження послідовності і потенціалу взятого вже курсу реформ з'їзд вирішив підтримати на виборах міського голови Києва саме професіонала, котрий спирається на промислово-підприємницький менеджмент, — Олександра Омельченка.

Наш вибір — Олександр Омельченко!

До прихильників спорту столиці і просто киян звертаються гравці і тренери національної збірної України з хокею і найсильнішого клубу країни —київського «Сокола». Закликаємо вас, любі друзі, 30 травня проголосувати за Олександра Омельченка!

Два роки тому Олександра Олександровича обрали президентом Федерації хокею нашої молодої держави. За цей період відбулися помітні зрушення в бік відродження цього популярного виду спорту на українських теренах. Знову зіп'ялися на ноги дитячо-юнацькі школи. Хлопчики не тиняються вулицями, а командам майстрів готується якісне поповнення. Усі збірні країни здобули яскраві перемоги. Чемпіоном світу стала студентська команда. Чемпіонати світу у групі В виграли національна і молодіжна збірні. Згадані колективи й юніорська команда здобули право виступати в еліті світового хокею. Ці досягнення додали балів до рейтингу України на міжнародній арені. А Києву — одному з найкрасивіших міст світу, який став ще чарівнішим особливо за останні роки, — більшого авторитету.

Український хокей на виборах мера столиці голосуватиме за Олександра Омельченка!

Олександр Сеуканд, Сергій Старицький, Василь Фадєєв, Юрій Шундров, Валерій Ширяєв, Анатолій Степанищев, Сергій Климентьєв, Дмитро Марковський і ще 25 підписів.

Стебник: з вершин проектів і низин реалій

Вода прибуває швидше, ніж гроші

Проблема

І маївку, і день Перемоги гірники рудника № 1 Стебницького державного гірничо-хімічного підприємства «Полімінерал» провели під землею. Вони вимагали зарплати. Директор підприємства З. Варивода, міський голова Дрогобича О. Радзієвський та голова облдержадміністрації С. Сенчук подалися до Києва, до найвищих посадових осіб держави. Кошти надійшли, але страйкарі відмовилися підніматися нагору.

Йшли діди на муки, підуть і правнуки...

Боївкарський дух у Галичині живучий: краще підірвати криївку, аніж здатися ворогові. І страйкарі не піддалися навіть на вмовляння місцевого пароха — отця Михайла, який переконував їх, що не варто підривати здоров'я, зрештою, страйкувати можна й на поверхні. Тим паче що сім'ям зараз, коли треба посадити городи (чи не головне джерело існування), дуже потрібні чоловічі руки.

— Поки останнього не вивезуть — будемо стояти, — категорично заявив голова страйкового комітету Василь Бабчій під час зустрічі. Він та двоє його колег — Михайло Сащук, гірничий майстер, Тадей Юськів, прохідник, піднялися на поверхню, щоб узяти участь у засіданні ради трудового колективу, де йшлося про розподіл одержаних із Києва 400 тисяч гривень. Минуло два тижні виснажливої підземної акції. Її розпочали 72 гірники. Одинадцятеро піднялися нагору через погіршення здоров'я і родинні обставини. Залишилися найзатятіші. Новина про одержані підприємством кошти збіглася в часі з піком емоційної напруженості: коли страйкарі почули про те, що гроші розподілятимуться порівну між усіма працюючими (бо хіба можна обійти жінок чи, приміром, регресників, які втратили на руднику здоров'я), рішення ради трудового колективу справило враження бомби, що вибухнула. За що ж страждали? Однакову зарплату одержать ті, хто спав у просолених робах на голих дошках, і ті, хто відзначав свята на поверхні й не виявив належної солідарності. Чому?! Перепало на горіхи й міському голові Дрогобича Олексієві Радзієвському, який брав участь у засіданні ради.

Одне слово, сторони згоди не дійшли. Страйкарі не погодилися з рішенням ради й вимагають для себе левову частку заборгованої за 10 місяців зарплати. А адміністрація не погоджується з тим, що одержані в Києві гроші є «заслугою» страйкарів. Їхня акція стала лише детонатором. Зрештою, болячки «Полімінералу» — не нинішні. Усе місто Стебник, що будувалося виключно під гірничо-хімічне підприємство, для його життєдіяльності, стало колективним заручником. Основне виробництво з 1998 року зупинене на реконструкцію, яка так і не розпочалася через брак коштів. Виробництво стримується неплатоспроможністю сільгоспспоживачів України. Від 1994 року виробництво продукції є неконкурентоспроможним. Але... потенційний банкрут приречений жити, бо родовище унікальне, і потреба в калійних добривах у світі дуже велика.

Екологічна безпека — на волосинці

За інформацією Калуського державного НДІ галургії розробка руди велася камерним способом, що призвело до утворення 30 млн. куб. м підземних порожнин, які нічим не заповнювалися. Внаслідок гігроскопічності матеріалу міжкамерних цільників їх міцність зменшується щороку через постійне надходження в шахту води, яке розпочалося в 1978 році після землетрусу в Румунії. 1997 року екологічна ситуація на підприємстві значно погіршилася через аварійний прорив води: Тоді водоприплив вдалося припинити, але для повної безпеки треба було збудувати насосну станцію, гідроізоляційну перемичку тощо. Незважаючи на реальну небезпеку, коштів виділено не було. Повторна аварія в цьому самому місці призвела до підтоплення робочих горизонтів і виведення з ладу рудника. Вода прибуває швидше, ніж передбачені Кабміном кошти на ліквідацію аварії та природоохоронні роботи. Призупинення попереджувальних робіт з водоприпливів може призвести не лише до затоплення рудників, а й до аварій водопроводу Стрий—Дрогобич, залізниці та шосейної дороги, під загрозою опиняться курорт Трускавець і басейн річки міжнародного користування Дністер. 1983 року він уже зазнав лиха: внаслідок прориву дамби на хвостовищі розсоли потрапили в Дністер, і природі було завдано збитків на суму 72 млн. доларів США.

Біда не навчила. Тепер фахівці Калуського НДІ галургії прогнозують іншу катастрофу: обвал породної маси тільки однієї камери викличе сейсмічну хвилю інтенсивністю 6—8 балів, і цей удар спровокує ланцюгову реакцію ударів в інших коморах рудників. Серія ударів може призвести до землетрусів, а отже — руйнування будівель у Стебнику, Трускавці та Дрогобичі. Буде зруйновано також дамбу хвостовища, де зберігаються висококонцентровані розсоли та тверді відходи.

Страйкарі звинуватили свого директора Вариводу в тому, що він витрачає надто багато коштів на відрядження, та без оббивання порогів проблем у «Полімінералу» було б ще більше. Нині регіон б'є у всі дзвони, апелюючи до Президента, Кабінету міністрів, Верховної Ради, добивається визнання Стебника зоною підвищеної екологічної небезпеки, фінансування з державного бюджету обов'язкових природоохоронних робіт на 1999 рік в повному обсязі (10,75 млн. грн.). На початку травня надійшло лише 0,5 млн. грн.

Стебник, де 23 тисячі населення, нині на утриманні Дрогобича. Бюджетом для потреб містечка передбачено 1 млн. 600 тисяч грн. на рік. Негусто. Є над чим сушити голову місцевій владі. Енергопостачання — під загрозою, 300 сімей мешкають в аварійних будинках барачного типу, а коштів на завершення двох будинків на 108 і 36 квартир немає. Немає й іншого виробництва, окрім «Полімінералу» з його проблемами, і місцеві жителі рятуються городами та домашньою господаркою..

Міський голова Дрогобича Олексій Радзієвський вважає, що проблеми регіону (Дрогобич, Дрогобицький район, Борислав, Східниця) слід розв'язувати комплексно, оскільки вони взаємопов'язані і взаємозумовлені. Його команда працює над проектом спеціального режиму інвестування з пільгами на оподаткування прибутку.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Стебник Львівської області.

нів внутрішнього згорання, теплових генераторів, електромоторів, котелень, обладнання для опалення квартир. Все це поряд з орендною платою України за транзит російської нафти і газу через українську територію має повністю забезпечити потребу України в паливно-енергетичних ресурсах.

На теперішньому етапі розвитку людства рушійною силою подальшого прогресу будуть лише знання, бачення і передбачення перспективи. Саме тому ще одним пріоритетом Програми передбачено науку. Сучасна модель розвитку людства спирається насамперед на творчі можливості людини і людський потенціал. Національно свідоме суспільство має власну волю для втілення тих рішень, що визначені його розумом. В іншому разі його долю вирішуватимуть держави з більш сильною волею і більш проникливим розумом.

На розвиток науки уже в 2005 році буде виділено 800 мільйонів доларів, проти 130 мільйонів в 1998 році, або в 6,2 разу більше. Першочергово потрібно відновити фундаментальні дослідження, повернути рубежі в медицині, генетиці, біології, матеріалознавстві, кібернетиці, інформатиці. При високій освіченості нашого суспільства ми просто не можемо виробляти електронно-побутові товари гірші за якістю від корейських.

Не можна не помічати значення і перспективи Інтернету. За цим складним, з першого погляду, поняттям розуміється електронна комерція. Знання, одержані через комп'ютери, де і скільки є, яка його ціна, вивільняє величезну кількість існуючих складів і магазинів. На базі Інтернету незабаром будуть формуватися практично всі ділові відносини: від систем роздрібної торгівлі до корпоративних розподілених мереж транснаціональних компаній. За оцінками зарубіжних аналітиків, уже до 2000 року фінансові обіги в Інтернеті перевищать 100 мільярдів доларів. Років за 10 — 15 основна частина світових фінансів буде перебувати в обігу в сфері інформаційних технологій. Ось чому наша держава просто зобов'язана активно включатись у створення такої бази та навчати громадян користуватися цим всесвітнім досягненням.

Зрозуміло, що передумовою розвитку науки є освіта. Програма передбачає забезпечення за державні кошти середньої освіти молоді та навчання в середніх спеціальних та вищих закладах всіх схильних до професійних знань дітей. Для цього в 2005 році буде виділено в перерахунку на долари 6,4 мільярда, або в 3,6 разу більше, ніж в 1999 році.

Останнім часом необхідність культурного розвитку декларується лише на словах. Про культуру говориться поспіхом, для годиться. Сфера культури гине і відроджуватися їй доведеться найскладніше. Адже її представляють обдаровані, талановиті люди з відкритими, довірливими і занадто вразливими душами. Культуру творить і розповсюджує тендітна душа, яка в ринок вживається складно. Там на неї попит і ціна невисокі. Ось тому замовкають літератори, бідують артисти, зупинився кінематограф, пригоди іноземних розбійників заполонили телеекрани. Блюзнірськи звучить щовечора видурювання через телебачення грошей якимись шулерами, що буцімто допомагають людям зазирнути в майбутнє за допомогою давньоєгипетських карт Таро. Як мовиться, далі вже нікуди. Такий стан речей треба рішуче змінювати, оскільки культурне зубожіння населення значною мірою гальмує розвиток суспільного буття.

Програмою передбачено зростання видатків на культуру з 210 мільйонів до 650 мільйонів доларів, або в 3,1 разу. Це надасть можливості для творчого розвитку обдарованої частини людей та залучення наших громадян до пізнання світових завоювань культури.

Є ще одна важлива сфера, на якій економити неприпустимо. Це — екологія.

Гостра екологічна криза охопила понад дві третини території України, вона вразила практично всі ділянки й складові довкілля. Величезної шкоди завдала Україні Чорнобильська катастрофа — втрачено орну землю, чорноземи, ліси.

Державі необхідна принципово нова екологічна політика. Головними цілями якої є забезпечення найбільш сприятливих, з точки зору інтересів здоров'я населення, природних умов життя, ефективне, раціональне використання та відтворення природних ресурсів, а також всебічне оздоровлення навколишнього середовища.

Сьогодні потрібна нова **модель територіального управління**, в основу якої покладено формування таких економічних відносин, які забезпечували б умови вільного розвитку всіх регіонів України. Економічну самостійність регіону треба розглядати насамперед як надання певного економічного простору підприємствам, які зосереджені у межах даної території, на принципах ефективності та доцільності.

Загальною закономірністю розвитку національної економіки є територіальний поділ праці, коли виробництво певного виду продукції зосереджується в регіонах із найсприятливішими для цього умовами і між ними налагоджується інтенсивний обмін результатами праці.

І при достатку, а тим паче при бідуванні, Україні потрібно мати надійні Збройні сили і воєнно-промисловий комплекс, які гарантуватимуть безпеку держави.

На жаль, наша оборонна могутність щороку слабшає. Армійці як слід не навчаються, оборонні заводи простоюють, техніка і озброєння не поновлюються. Такий стан справ потрібно негайно міняти. Програма передбачає істотне покращання фінансування оборони. Якщо **у 1998 році на ці цілі виділялося 550 млн. доларів, то в 2005 році — передбачається мільярд 600 мільйонів доларів, або в 2,9 разу більше.** Такі кошти дозволять замінити наявні види озброєння і воєнної техніки новітніми зразками, вирішити низку проблем щодо повного відновлення оперативної і бойової підготовки, модернізувати засоби зв'язку, системи управління тощо. Кошти, вкладені у випуск космічної техніки, авіаційну промисловість, суднобудування, дадуть відчутний прибуток. Бо багато підприємств оборонної промисловості України мають високі шанси вийти на міжнародні ринки.

Ось основні концептуальні питання Програми. За короткий час в деталях не можна охопити все розмаїття нашого життя. Головне, до чого вас всіх закликаю, усвідомте необхідність негайних дій. У цьому наш порятунок.

Зволікання, гаяння часу рівнозначно смерті — економічній, духовній і фізичній. Треба враз припинити мітингувати і засідати, а миром сказати: не найближчим часом, не завтра, а **сьогодні — всі стаємо за станки, виходимо на лани, варимо сталь, печемо хліб. В авангард виходять люди слова і діла.**

Звертаюсь до депутатів всіх рівнів, членів і лідерів політичних партій і профспілок, творчих спілок, активістів ветеранських та інших громадських організацій, до всіх істинно патріотично налаштованих громадян. Переймімося почуттям загрози і тривоги, знімімо з очей рожеву заслону. Тоді всі побачимо і усвідомимо, що наш порятунок, наше благополуччя тільки в нашій дружній праці.

Давайте жити за народною мудрістю: щоб горя не знати — треба своїм плугом на своїй ниві орати!

Бажаю всім вам віри, надії й успіхів!

Про концепцію Національної програми відродження України та заходи по організації її здійснення

Доповідь Голови Верховної Ради України О. Ткаченка на нараді з головами місцевих рад Одеської області 26 травня 1999 року

Шановні народні обранці!
Шановні голови рад!
Шановні учасники наради!

Дозвольте поінформувати вас про концептуальні положення Національної програми відродження України.

Про необхідність її розробки вперше **йшлося** у моїй доповіді **на урочистих зборах 23 серпня** минулого року. Від того часу економічна і громадсько-політична **ситуація ще погіршилась.** Спад виробництва продовжується. До непосильних збільшуються зовнішні борги. Ростуть безробіття та суми невиплат заробітної плати і пенсій. Погіршується харчування та медичне обслуговування населення. **Помирає людей набагато більше, ніж народжується.**

Якщо нині дружно всім суспільством не піднятись проти безладу, то в недалекому майбутньому наших дітей і онуків чекає гірка доля животіння у відсталій країні, на задвірках світового співтовариства.

Такого допустити не можна. Це неспокутуваний гріх.

Для визначення подальшої дороги давайте оглянемося назад, зробимо висновки з пройденого шляху. Там — наш досвід, там — наше коріння. Там — наш потенціал, який потрібно відроджувати. Громадяни України мають всі передумови для кращого життя. Розлогі родючі чорноземи, багаті на корисні копалини надра, потужна база промисловості, розгалужена сітка залізниць, власний торгівельний і риболовний флот, **сильна армія дісталися нам у спадок від предків та від Радянського Союзу.**

Працьовитий, добре освічений народ України в сім'ї цивілізованих людей шану і повагу заслужив тим, що вмів виростити пшеницю, зварити метал, побудувати трактор, автомобіль, літак, корабель, космічну ракету, розщепити ядро атома. У складі Радянського Союзу в розрахунку на душу населення в Україні **вироблялась одна тонна зерна, виплавлялась тонна сталі, добувалось більше трьох тонн вугілля. У нас діяло майже двадцять дві тисячі загальноосвітніх шкіл, близько дев'ятисот середніх спеціальних та вищих навчальних закладів. Загальну середню освіту здобували всі діти. Вузи щорічно випускали близько 140 тисяч фахівців вищої кваліфікації. Така була наша Україна до 1991 року. Науковим пошуком займалось 553 тисячі авторитетних учених.**

На планеті таких економічно міцних держав були одиниці. Україна розпочала суверенний розвиток, демократизацію і зміну соціально-економічного устрою багатою і сильною. Такою є історична правда.

Повірте, це не ностальгічна туга за минулим. Добре розумію, що **вороття назад неможливе і непотрібне.** В тому відносно благополучному минулому не все було ідеальним. Там було що удосконалювати і міняти. На жаль, після проголошення суверенітету затяжне шельмування власної історії породило не критичне її осмислення, а гегемонію порожніх запальних слів. **Жива справа, економіка, конструювання нового державного устрою підмінилися ілюзіями. Вершини суспільного устрою обсіли пристосуванці до скаламученої обстановки.**

У запалі критиканства свого ж минулого деякі вчорашні компартійні лідери фактично знову почали діяти за завченим постулатом: «Весь мир насилья мы разрушим...». А потім з невинною посмішкою виголосили нехитрий афоризм: «Маємо те, що маємо». За цим «маємо» стоїть розвал економіки, зниження потенціалу і обороноздатності України та перетікання загальнонародної власності у приватні руки наближених.

А що має український народ? Без грунтовної відповіді на запитання: «Чому за сім років зроблено сім кроків назад?» неможливо вийти на правильну дорогу.

Останнім часом багато обіцянок того, що спад в економіці ось-ось припиниться і почнеться доланя кризи. Хотілося б вірити. Та легковажність оцінок і обіцянок не дозволяють. Хіба може здравомисляча людина називати спадом те, **що за сім років на дві третини впав валовий внутрішній продукт,** на половину зменшились виробництво продовольства, видобуток вугілля, нафти, газу, залізної руди, що практично припинене ще донедавна потужне машинобудування, що 82 відсотки населення стали жити за межею бідності?! Це — не спад. Це — розвал. Це — всенародна трагедія.

Адже доходи населення зменшились у вісім разів, у тому числі від зарплати — у 12 разів. На оплату товарів і послуг люди спрямували грошей в 11 разів, а на заощадження — в 40 разів менше, ніж раніше. Люди змушені сьогодні проживати все зароблене і накопичене.

Багато наших співвітчизників живуть з торгівлі іноземними товарами та іноземними грошима. Торік, наприклад, доходи населення від продажу іноземної валюти сягнули 2,9 мільярда доларів, або в 3,7 разу більше, ніж від сільськогосподарської продукції.

Посіяний державними сановниками хаос чи не найдошкульніше вдарив по пенсіонерах та інвалідах, яких в Україні близько 16 мільйонів. Нагадаю, в нашій державі була **надійна система соціального захисту.** Кожний пенсіонер чи інвалід мав стабільні умови для забезпечення спокійної старості. Пенсії і соціальні виплати не були такими високими, як на заході, але вони добре вписувались в існуючі тоді рівні цін, заробітної плати та традиційний попит населення на основні товари. **Проти тих часів середньомісячну пенсію зменшено у 8 разів.** І це при тому, що вартість основних продовольчих товарів, комунальних і побутових послуг зросла в 3 — 5 разів.

Урізання фінансування освіти, науки, медицини, зупинка більшості виробництв фактично **викинули в ряди безробітних 7 мільйонів добре фахово підготовлених чоловіків і жінок, з яких близько 3 мільйонів стали добровільними дешевими розповсюджувачами імпортних низькопробних товарів. Такої ганьби, щоб віддати на поталу іноземному ринку своїх спеціалістів з вищою освітою і учених, історія народів ще не знала.**

По-третє, грошово-кредитна політика має створити еквівалентні умови економічної діяльності у банківській сфері і народному господарстві в цілому. **Нормативи рентабельності банківських установ не можуть перевищувати середній рівень рентабельності реального сектора економіки.** Відсоткові ставки за кредити мають бути в межах 8–12 процентів, а не 60—80, як тепер.

Обмежити та зробити економічно недоцільним доступ комерційних банків та використання їх вільних коштів у спекулятивних цілях на валютному ринку та тіньовому секторі економіки.

По-четверте, банківська система **повинна акумулювати вільні кошти населення та суб'єктів підприємницької діяльності і спрямовувати їх у сектор реального, а не фіктивного виробництва.**

Передбачається розробка нормативних актів, які сприятимуть **відновленню довіри населення до банківських установ.** Ці документи мають включати: забезпечення прозорості банківських дій, гарантії по поверненню знецінених в установах Ощадбанку та Укрдержстраху вкладів населення, а також системи гарантій вкладів в комерційних банках. Заощадження населення мають стати стратегічним джерелом інвестування економіки, а значить, і ресурсом по підйому життєвого рівня.

Рішучого **удосконалення потребує грошова політика.** Думаю, величезна помилка допущена в тому, що юну українську гривню послано беззахисною у відкриту боротьбу з могутнім американським доларом. Природно, що під його розлогою тінню сховалась від прозорості майже половина економіки.

Програма передбачає все поставити на свої місця. **В Україні твердою грошовою одиницею панувати ме гривня. Долар буде у нас лише гостем, і вестиме себе шанобливо до господарів, якщо хоче, щоб його сюди ще запрошували.** Адже частка США у зовнішній торгівлі самої України становить 2 відсотки. Це свідчить про те, що гривня прив'язана до найбільш віддаленої від неї валюти й економіки країни, з якою існує мінімум взаємодоповненості. Доларизація України скоріше психологічний феномен, бо ставить формування обмінних курсу гривні на базу не реальних економічних співвідношень, а спекулятивних очікувань.

Скільки Україні потрібно грошей і який у нас має бути рівень інфляції, визначатиметься не у Вашингтоні в Міжнародному валютному фонді, а у Києві — керівництвом держави.

Наші гроші стануть рушієм розвитку вітчизняної економіки. В українців має вистачити розуму, щоб збагнути прості істини. Для того, щоб на існуючих рудниках і шахтах добувати руду і вугілля, на існуючих домнах і прокатних станах виплавляти і катати сталь, на існуючих машинобудівних заводах виготовити трактор чи плуг, як це робилося до 1991 року, на оборотні кошти виробників, просто смішно позичати долари за кордоном. У нас має бути надруковано достатньо грошей, щоб з їхньою допомогою ув'язати все виробництво в єдиний діючий комплекс. Нині потрібно ліквідувати гострий грошовий голод у сфері матеріального виробництва. За оцінками фахівців, для цього необхідно збільшити грошову масу мінімально на 15 мільярдів гривень.

Коротко кажучи, **нашою економікою не будуть маніпулювати іноземні порадники монетарними важелями, а виробництво всіх форм власності організовуватимуть наші вмілі фахівці,** твердо спираючись на національні гроші, які належно обслуговуватимуть розвиток виробництва.

За іншими принципами буде формуватись **державний бюджет. Визначальним в його рівні буде не високий процент податку, не ревність податківців, а зростання обсягів виробництва.** Таким чином, достаток сфер, які формуються з бюджету, визначатиме обсяг виробництва. Податкові ставки потрібно знизити до рівнів, які забезпечуватимуть підприємствам самофінансування розширеного виробництва.

Програма відродження України базується на необхідності трансформації політики економічних реформ у політику раціональних економічних дій. Надалі проводитимуться тільки такі переміни, які приноситимуть збільшення обсягів виробництва чи покращання якості продукції та піднесення рівня життя людей. Програма відродження **здійснюватиметься у три етапи:**

Перший — перехідний період. Ним будуть 2000 — 2002 роки, в які припиняється спад виробництва внутрішнього валового продукту і відчутно підвищується життєвий рівень населення. Суспільство буде жити, так би мовити, за рецептами одужання тяжко хворого соціально-економічного організму.

Це означає, що в державі **максимально відновлюватимуться робочі місця, вчасно виплачуватиметься заробітна плата, пенсії та стипендії.** До звичного режиму роботи повертається система освіти і охорони здоров'я. З огляду на глибину падіння та необхідність повної концентрації наявних сил і засобів на повернення втрат, **в перехідний період заробітна плата, пенсії та інші доходи громадян підвищуватимуться повільно.** Але виплати їх проводитимуться обов'язково у чітко визначені строки.

Другий — відновлювальний період. Ним будуть 2003 — 2005 роки, в які основні галузі економіки повернуться на близькі до 1991 року обсяги виробництва продукції і надання послуг, що тоді забезпечували населенню достойний рівень життя.

Третій — період інтенсивної модернізації економіки. Ним буде десятиріччя — 2006—2015 роки. За цей відрізок часу слід широко розгорнути переоснащення на рівні забезпечення конкурентоспроможності на світових ринках продукції агропромислового комплексу, машино- і приладобудування, електроніки, кібернетики, практичного використання атомної, сонячної та вітрової енергії.

Таким чином, пропонована Програма відродження України розраховується на 16 років. **Головна її мета** — організувати діяльність суспільства так, щоб за цей відносно короткий час **істотно наблизити рівень життя співвітчизників до рівня життя громадян Європейського Союзу та створити умови, за яких чисельність населення України щорічно збільшувалась би на 150 — 200 тисяч жителів.**

Шлях до забезпечення цієї досить високої мети — впровадження і масове освоєння механізму ринкової соціально орієнтованої економіки. Він буде спрямований на рішучу підтримку здібних до підприємництва і добросовісно працюючих громадян, а також забезпечення спокійної старості пенсіонерів і належного виховання дітей. Одним із ключових його елементів має стати навчання молоді і активної частини суспільства методам ведення економіки в найрозвиненіших країнах та участі у світовій торгівлі. На гідний рівень має піднятись оснащення і утримання збройних сил та інших силових структур.

Розпочату ліквідацію та **розтягування** великих заводів, фабрик та сільськогосподарських підприємств **слід терміново зупинити.** Адже це наше найголовніше багатство. До створення альтернативних потужностей саме вони мають забезпечувати вітчизняні потреби. **Їхня виробнича діяльність, поставка сировини і збут продукції мають планування і забезпечуватись державними органами.**

Підкреслюю, плануватись і забезпечуватись. **Будьте певні, що розвал нашої економіки і наше пог-**

армії застерігала всі гарячі голови від необачних випадів проти нашої країни. На жаль, і це все зруйновано і знищено руками наших демагогів, лжепатріотів.

Побачивши, що моральні принципи, ділові переконання і почуття патріотизму в керівників України мають якості пластиліну, **зарубіжні реформатори відразу ж взялися за ліквідацію великомасштабних господарств і підприємств шляхом їхнього акціонування і паювання.** У принципі це не можна огульно відхиляти. Адже така форма господарювання існує в економічно міцних країнах. По суті своїй, вона — демократична і з притаманним лише приватній власності прагненням до збереження і збагачення добре стимулює розвиток підприємництва. Особливо там, де сімейна справа, накопичене від діда-прадіда родове багатство переходить у спадок. Адже управляти власністю — справа не проста. Вона потребує хисту, знань і навиків.

Порадники повели українців долати цю складну перепону без підготовки, навмання. Тепер всім видно, що приватизатори підприємства штурмом не взяли, а лише зруйнували. Міркуйте самі. В Україні приватизована переважна більшість підприємств. Але обсяги виробництва на них знизились у чорній металургії в 2,2 разу, в машинобудуванні та металообробній промисловості — в 2,8, в хімічній і нафтохімічній промисловості — в 2,4 разу, в легкій промисловості — в 4 і харчовій — в 2,6 разу. В сільському господарстві виробництво зерна знизилось в 2 рази, м'яса і молока — в 3, цукру — в 3,5 разу.

Ці кричущі цифри просто благають нас: не творіть, люди, зло собі і своїм дітям. Народна мудрість віддавна учить: перед тим, як починати щось робити, подумай — сім раз відмір, а раз відріж. У нас же спочатку сім раз відрізали.

Найзагрозливіше те, що цей спад продовжується і може закінчитись тим, що через 3—5 років ряду ключових галузей економіки в Україні не залишиться. Їхня матеріально-технічна і кадрова база буде повністю зруйнована.

Останнім часом все виразнішим стає ще один процес. **Ряд важливих підприємств, споруджених на народні кошти, непомітно, за безцінь, переходять у власність іноземців.** Причому, як правило, це заводи і фабрики, оснащені відносно новим обладнанням, продукція яких користується добрим попитом. До них відносяться підприємства хімічної, кондитерської, м'ясної, молочної, тютюнової промисловості, хлібопродуктів.

Зараз під пильною увагою україно-американської комісії «Кучма—Гор» буквально продавлюються зміни до українського законодавства, щоб зробити землю ринковим товаром і дозволити скупляти її всім, навіть іноземцям. (До речі, хто цю програму бачив у вічі? Що це за програма?).

Наступною руйнівною для економіки дією стало створення так званого вільного ринку. Іноземні радники піднесли його в привабливій обгортці універсального механізму, що саморегулює всі економічні стосунки між людьми.

Негайно було ліквідовано органи ціноутворення і розпочалося приєднання України до Світової організації торгівлі. В авральному порядку у нас впроваджуються правила міжнародної торгівлі, до застосування яких інші держави наближалися десятками років, бо **довго виважували, як дати чужинцю найменшу частину свого ринку.**

У нас же при стійкому, затяжному спаді власного виробництва внутрішній ринок все більше переходить до іноземців. Торгове спілкування з ними перетворилося в насос, який перекачує фінансові соки України в чужі державні організми. Іде процес інвестування інших держав.

Вільний ринок різко підняв ціни на пально-мастильні матеріали, газ, електроенергію. Внаслідок чого їхня питома вага у собівартості продукції промисловості і сільського господарства зросла в середньому з 20 до 60 відсотків, і вітчизняне виробництво стало всуціль збитковим. Диспаритет цін просто розриває галузі економіки.

Але надмірно стали багатіти компанії, які взялися постачати нафту, нафтопродукти, газ, вугілля, паливо для атомних електростанцій. **Від її виробників до споживачів вишикувалась низка паразитуючих посередників,** що не тільки накручують ціни на паливо, а й розкрадають зарплату шахтарів, нафтовиків, хіміків.

Надзвичайні прибутки іноземним спритникам приносить торгівля у нас цигарками, алкогольними напоями, наркотиками, м'ясом птиці, рибою, тропічними плодами і фруктами та деякими іншими товарами. З України за безцінь поплили метали, мінеральні добрива, вугілля, деревина, жива худоба, насіння соняшнику та зерно. Спроби організувати протидію цьому свавіллю наштовхуються на звинувачення іноземних добродіїв в порушенні правил міжнародної торгівлі та загрозою відмови прийняття в цю організацію.

Професійний нігілізм і безвідповідальність сягнули такого нахабства, що за розбазарені керівниками Чорноморського морського пароплавства **за безцінь 232 із наявних 400 кораблів не те що немає належних вимог і звинувачень, а й навіть адекватного злодіянню громадського осуду.**

Випливає висновок: впроваджуваний в Україні курс реформ привів економіку до повного розвалу, і його не можна визнати інакше, як хибний.

Всі ми, керівники і депутати, обіцяли своїм людям покращити стан справ в державі, підвищити рівень життя громадян.

Після виборів минув рік. Часу досить для того, щоб розібратися в ситуації, в наших можливостях. **З огляду на критичність стану справ, у Верховній Раді ініційована розробка Національної програми відродження України.** До цієї надзвичайно важливої роботи ми залучили велику групу лише вітчизняних, **підкреслю, лише вітчизняних,** авторитетних учених і висококваліфікованих організаторів. На совість над нею попрацювали спеціалісти Інституту економіки НАН України, Київського національного економічного університету, Університету харчових технологій, народні депутати.

Сьогодні з упевненістю можна стверджувати: ми знаємо, **що і як треба зробити для налагодження нормального життя громадян України, і за три роки депутатства забезпечимо його відчутне покращання.**

Національна програма відродження України ставить головним завданням створення в державі таких сприятливих для громадян умов життя, за яких відбуватиметься щорічний приріст чисельності населення України принаймні на 200 тисяч чоловік. Народ хоче і прагне кращого майбутнього і його надію необхідно перетворити у віру. Нині треба визначити таку мету, яка об'єднувала б народ і подбати про те, щоб ця мета стала родинним ідеалом, до якого з ентузіазмом прагнули б усі — від старого до малого. Цим ідеалом мають бути такі буденні речі, як **досягнення наполегливою працею родинного достатку, впевненість у майбутньому, формування високої духовності.**

Відомо, що кожну справу великого стратегічного значення треба розпочинати із складання проекту або плану. Саме така роль відведена Національній програмі. Документ принциповий. **Передбачуваний ним життєвий поворот здійсниться тоді, коли не тільки керівники різних рівнів, а й увесь народ усвідомить, звідки, чому і куди потрібно разом йти.**

Подальшу дорогу нам доведеться обирати самос-

Штучно організована життєва безвихідь цих людей розкручує економічний механізм, який **відкачує щорічно за кордон по 5 — 7 мільярдів доларів, на які там додатково вже створено близько 2 мільйонів робочих місць.** З наших кваліфікованих робітників за кордоном створюються бригади найдешевшої робочої сили, яка використовується на близьких до часів рабовласництва умовах.

Теперішня ситуація переконує, що, проголосивши курс на ринкову економіку, керівники держави і уряду фактично зробили все для того, **щоб виховані в плановій системі українці на ринку були сторонніми,** або некваліфікованими підсобниками у чужих людей. **Адже у нас не стало ні роботи, ні грошей, ні товару. Ми залишились німими спостерігачами розтрощеного економічного ланцюга: товар — гроші — товар.**

Нинішнє керівництво держави продовжує тупіковий курс. Замість того, щоб організовувати людей і працею збагачувати кожну сім'ю, а відтак — і державу, воно пішло згубним шляхом пошуку іноземних позичок. **За останні 5 років зовнішній борг України зріс до 13 мільярдів доларів, або по 260 доларів на кожну людину.**

Сумним наслідком бездумної політики є те, **що за сім років чисельність населення України зменшилась з 52,2 до 50,1 мільйона чоловік і продовжує скорочуватись в рік десь на 400 тисяч громадян.**

Роки розбудови і реформ стали чи не найтемнішими сторінками історії України. Таких втрат у мирний час ніхто ніколи не зрозуміє, не виправдає і не простить.

Давайте спробуємо розібратись у тому, що ж з нами відбулося? Чому від природи мудрий український народ таке допустив?

Відомо, що кожне суспільство тримається на трьох китах. Перший — національна духовність. Другий — труд народу. І третій — гроші як матеріал, що через економіку об'єднує громадян у державу та виважує вклад кожної особи у спільну справу.

При створенні суверенної України з одночасною заміною політичного і економічного ладу керівництву України належно не подбало **про станові державні підвалини.** А до сьогодні вони так розхитались і витончились, що загрожують зломом.

Раніше чи пізніше наш народ усвідомить, що **розвал Радянського Союзу і його соціально-економічного устрою здійснювався кваліфікованими потужними зовнішніми силами при уміло розбурханій і тонко керованій нашій внутрішній стихії.**

У першу чергу нищилися духовність і моральні устої суспільства. Слід визнати, що вони у нас були не настільки вкорінені у свідомість людей, як, скажімо, релігійні постулати у віруючих. Комуністична мораль вчасно не поновлювалася, значною мірою формалізувалась. У багатьох випадках вона утримувалась жорсткою партійною дисципліною. Ось чому розбурханість суспільства в першу чергу спрямовувалась на знищення партійних комітетів як носіїв ідеології.

Удари наносилися блискавично, і уже в 1992 році мораль суспільства й ідеї, що його об'єднували були відкинуті. На їхньому місці утворився вакуум, куди ще і сьогодні зсипається ідеологічне сміття.

Під закликами до безмежної демократії впроваджувалася політика виведення керівників держави, регіональних і галузевих органів від залежності від виборців, громадськості. Більшість з них поступово вплутувалась у підпільний бізнес і значною мірою підпадала під в'язкий вплив іноземців.

Створювалися умови, за яких керівники, зловживаючи службовим становищем, більше турбувалися за власний добробут, ніж за доручену ділянку роботи. **Нехтування керівниками інтересів людей, крадіжки перетворились у потужний важіль розколу ще недавно монолітних трудових колективів, розриву інтеграційних зв'язків, згортання виробництва.** Таким чином, народ історично привчений до життя громадами, колективами, до взаємної, часто безкорисливої підтримки і допомоги, потрапив у невластиву його духу атмосферу злочинного збагачення одних за рахунок інших і владної корумпованості. У людей загострилося почуття невпевненості, безвиході, апатії.

Одночасно з ударом по моральних підвалинах і цінностях **рішуче знищувалась десятиліттями відпрацьована планова система ведення економіки.** Якщо об'єктивно оцінювати внесок тих чи інших народів і держав у загальносвітову цивілізацію, то треба з гордістю говорити, що наші народи подарували світові методику широкомасштабного планування і організації його забезпечення. Звісно, планування не може бути панацеєю від всіх негараздів, але багато країн широко застосували його для успішного розвитку своїх економік і держав. Керівники України відкинули вітчизняне надбання і бездумно прийняли економічну політику — модель саморегульованого ринкового господарювання з монетарними важелями управління, якої в чистому вигляді не існує в жодній економічно міцній державі.

Довгі роки успішний розвиток України забезпечувався існуючим в суспільстві чітким порядком. Проста формула «організована десятка перемагає неорганізовану сотню» у нас міцно вростала в життя. Технологічна дисципліна, планова дисципліна, фінансова дисципліна, фондова дисципліна, трудова дисципліна, партійна дисципліна, боротьба за збереження соціалістичної власності були складовими існуючого в той час загальнодержавного порядку. Тепер зрозуміло всім, що легко прийняті постулати демократії і ринку, їхні рушійні важелі потрібно вміло пристосовувати до менталітету людей, терпляче і довго масово вивчати і освоювати.

Проведені ж поспіхом так звані «реформи» закінчилися тим, що ні в кого не стало ні обов'язків, ні відповідальності, ні національної гордості. Спотворене уявлення демократії широко відкрило шлюзи для демагогії. За завоювання перетворень видається можливість критикувати і чорнити всім усе: і минуле, і сьогодення, і майбутнє. Часто огульна критика видається за уболівання за державні інтереси. Конструктивізм і прагматизм на державному рівні підмінюються різноманітними ілюзіями примітивно створюваних програм або похапцем запозичених бізнес-планів.

У кінцевому підсумку, система подвійних стандартів міцно охопила суспільно-політичне життя. Політик чи державник може обіцяти громадянам і виборцям все, знаючи, що він ніколи не звітуватиме і не відповідатиме за розвал довіреної справи. Принаймні про результати своєї роботи перед людьми не звітують керівники обласних адміністрацій, міністри чи інші керівники уряду, яких знімали з роботи чи просували на вищу посаду.

Розповсюджуваний нігілізм, безгрошів'я, бідність, адміністративне свавілля, підтримка, високопоставленими особами окремих злочинців чи їх угруповань **деморалізували діяльність правоохоронних органів.** На такому фоні загального буття принциповість і вимогливість перестали бути неухильним правилом. **Пограбування, розборки між бандитами, самосуди, кілери, замовники, на жаль, стали чорним супроводом нашого буття.**

Крім усього, наші моральні і матеріальні **цінності надійно захищалися могутніми збройними силами.** Наявність ядерної зброї, засобів її доставки в будь-яку точку світу, численної, по-сучасному озброєної

рабування не від духу святого, не з природного катаклізму, а добре спланована акція. Протидію їй також треба добре планувати.

Повернення великих підприємств на проектні параметри, управління ними від імені народу повинен здійснювати уряд. А прибутки від їхньої діяльності мають спрямовуватися на вирішення загальносуспільних проблем — таких як поповнення пенсійного фонду, фінансування освіти.

Після їх відродження в міру переконливої аргументованості, що інші колективні власники зможуть підвищити ефективність виробництва, поліпшити умови праці та життя зайнятих, такі підприємства можуть акціонуватись. **При цьому нові власники братимуть на себе зобов'язання покращити стан справ та у випадку зниження підприємством проектних параметрів, відшкодувати суспільству втрати.**

У першу чергу такий порядок розповсюдиться на підприємства паливно-енергетичного комплексу, металургії, машинобудування, хімічної промисловості. **Україна має негайно відновити виробництво тракторів, автомобілів, електровозів, вагонів, кораблів, літаків, енергетичного обладнання.**

Задіяна індустрія дозволить відкрити інші виробництва та дасть знаряддя праці і технічні ресурси для всіх сфер економіки. Тільки так можна забезпечити сталий розвиток України на перспективу і благополучне майбуття.

Високий рівень і стабільність економіки — не самоціль, а засіб підвищення життєвого рівня населення. Праця людину возвеличує.

З орієнтиру на купівельну спроможність **Національна програма відродження передбачає підняти життєвий рівень населення України, проти 1998 року, в 2002 році — в півтора разу і в 2005 році — в 3,3 разу. Це означає, що сумарні витрати громадян на продовольство, одяг і взуття, житло, освіту, науку, культуру, охорону здоров'я, утримання силових структур в 2002 році становитимуть 35,8 мільярда доларів і в 2005 році — 75,1 мільярда проти 23,2 мільярда доларів торік.**

Якщо належно організувати суспільство і виробництво, то громадяни України мають всі можливості для того, щоб швидко напрацювати такі гроші. **Отже, найактуальніше завдання сьогодення — організувати належно роботу населення на існуючих потужностях та перерозподіл виготовленої продукції через ринкові механізми.** Держава має слугувати людині в створенні економічних механізмів по наданню робочих місць, обміну товарами і послугами та забезпеченню впевненості і спокою.

Тому економічна політика спрямовуватиметься так, що в наступні шість років **темпи росту витрат на поновлення одягу і взуття, спорудження і обладнання житла в 2 — 3 рази випереджатимуть інші також важливі витрати.** Адже за минулі сім років люди вкрай обносились і багато молодих сімей абсолютно не мають нормальних житлових умов.

Основним джерелом доходів громадян залишатиметься заробітна плата. За перші два роки вона має зрости в півтора разу, а за п'ять — в 3,4 разу. В 2002 році середньомісячна зарплата кожного працюючого становитиме 250 гривень, а в 2005 році — 420 гривень. Потрібно, щоб уже з перших днів наступного року вся нарахована зарплата і установлені пенсії виплачувались вчасно.

До 2015 року, проти 2005 року, рівень життя населення має зрости в 4 рази. Тоді середньомісячна заробітна плата буде 1680 гривень і пенсія — 500 гривень. Усталиться вагома група населення, яка матиме нагромадження з прибутків від власності, цінних паперів та підприємництва.

Програма передбачає як першочергове завдання відродження діяльності агропромислового комплексу, значне покращання харчування людей. Особливо білковими продуктами тваринного походження — в 2,7 разу та вітамінними фруктами і ягодами — в 3,5 разу.

До 2015 року рівень харчування українських громадян має наблизитися до науково обґрунтованих норм.

Родюча земля, умілі і працьовиті селяни, відносно добра виробнича база агропромислового комплексу дозволяють забезпечити такі істотні зрушення. Адже ще недавно споживання продуктів харчування в Україні було значно вищим, ніж тепер. Бездумна політика швидко збіднила наше меню. Наповнення та покращання асортименту сприятиме доброму розвитку молоді, відновленню енергії у працюючих та продовженню віку людей.

Основним виразником процесу покращання життя є сімейний бюджет. Першою ознакою позитивних перемін стане те, що в ньому частка витрат на придбання продовольства знизиться з 72 відсотків у 1998 році до 42 — у 2002-му і 33 відсотків — у 2005 роках. Це буде свідченням того, що громадяни перестали працювати лише за їжу і можуть купувати інші потрібні речі.

При цьому загальні суми коштів, що спрямовуватимуться на харчування, становитимуть у 2002 році 9,4 мільярда доларів і в 2005 році — 12,6 мільярда доларів, що відповідно в 1,2 та 1,6 разу більше, ніж торік.

Особливу увагу слід приділити **нарощуванню обсягів експорту продукції агропромислового комплексу, перш за все в Росію.** Розробники Програми мають рацію, пропонуючи експортувати в 2005 році продукції на 2,5 мільярда і в 2015 році на 3,6 мільярда доларів. **Це в 2 — 2,5 разу більше, ніж минулого року.**

Важливо налагодити економічні взаємовідносини галузей так, **щоб практично всі виручені від продажу продовольства гроші поверталися на розвиток агропромислового виробництва.**

Ще одним пріоритетом буде паливно-енергетичний комплекс. Він значною мірою впливає на рівень життя народу, на самостійність держави.

Теперішній стан галузей паливно-енергетичного комплексу наближається до критичного. Видобуток нафти, газу і вугілля різко знизився. Геологорозвідувальні роботи занедбано. Вичерпало свій ресурс більше половини обладнання вугільної і нафтодобувної, понад третина обладнання газової промисловості. Якщо ще не так давно Україна була експортером електроенергії, то нині змушена її імпортувати.

Першочерговим є завдання задіяти розвідані поклади сировини. Налагодити ритмічну роботу вугільних шахт, нафто- та газодобувних свердловин, всіх інших підприємств по доведенню їх продукції до електростанцій, нафтопереробних заводів, інших споживачів.

Програма передбачає розвиток потужностей для видобутку нафти, газу, вугілля, по транспортуванню, переробці, використанню; проведення ремонтно-відновлювальних робіт на гідроелектростанціях, закінчення будівництва розпочатих гідроелектростанцій, будівництво парогазових електростанцій і теплоелектроцентралей, створення атомних електростанцій на реакторах нового покоління.

Для того, щоб забезпечити Україні енергетичну незалежність, треба підвищити роль атомних станцій у виробництві електроенергії, створити власний ядерно-паливний цикл.

Другим особливо важливим напрямом є **створення індустрії для забезпечення економного і раціонального використання енергії.** Мова йде про конструювання та виготовлення економічних двигу-

тійно, розважливо ставлячись до чужих порад. **Кликати людей назад, в минуле не можна.** Двічі в одну течію ступати не дано природою. Ми зобов'язані поважати дідів і батьків, зроблену ними справу і пройдену ними важку круту дорогу. Це вони дали нам знання, це вони створили міцну шановану світом державу. **Але наше завдання, покликання від Бога — виправити помилки наших сучасників та разом з дітьми повторити громадянський подвиг предків.**

Україні передусім нагально **потрібно об'єднати громадян навколо національної ідеї,** яка скине з людських очей пелену туману, що густо окутує соціально-економічне безладдя, зніме параліч думки і дії, добавить віри і впевненості.

Маємо всі усвідомити, що далі зсуватися вкрай небезпечно. **Доля держави і народу підійшла до стану хиткої рівноваги біля краю прірви.** Якщо відверто, а інакше сьогодні говорити не можна, то саме нам, нині працездатній, активно діючій частині населення, настала черга відповідати на запитання: бути чи не бути Україні суверенною і економічно міцною?

До вирішальної відповіді лишається буквально мить, за яку слід принципово переосмислити все, що діється навкруги, своє місце і роль в житті. **Настає час, який відкриває простір для сміливих людей, мужніх вчинків і рішучих дій.** Прозріння возвеличить наше покоління, перетворить подароване йому Всевишнім буття в легендарні роки історії України. Адже за звичним визначенням необхідності подолання кризи, в дійсності криється те, **що нам доведеться піднімати державу з економічного згарища.**

Надзвичайно потрібно піднести національний патріотизм. Потрібен особистий приклад знання справи, уміння її організувати та повної самовіддачі в роботі. **В суспільстві мають домінувати і поважатись люди слова, діла і честі. Громадянин, який зуміє виростити дві зернини там, де раніше росла одна, має шануватись вище всієї когорти тих, хто, видаючи себе за видатних політиків, насправді переливає з пустого в порожнє.**

Для народу, який через свою щирість, довірливість і терпіння обібрали до жебрацтва, об'єднавчою метою **має стати простий заклик: давайте щоденно копіткою працею забезпечувати достаток родинам, належне виховання і навчання дітей та спокійну старість батьків.** Україну возвеличить і поставить на почесне місце в світі лише усвідомлення всіма людьми високого почуття особистої гідності, лише самовіддана праця громадян.

В бутті людей має глибоко вкорінитись непохитне правило: **кожний громадянин своєю працею примножує для блага сущих і прийдешніх все дане Богом та успадковане від пращурів.**

Міць і велич держави — це сума створених кожним громадянином матеріальних і духовних цінностей. Наша мораль не терпить дармоїдства, обману, злодійства, розбійництва. У нас завжди піддавалися осуду ледарювання, підлість, насильство.

З самого початку треба усвідомити, що ми ніколи нічого ні в кого не можемо скопіювати. Адже наш стиль життя визначається лише нашим менталітетом, віковічними звичаями, традиціями і природно-кліматичними умовами. **Громадяни України приречені розробити власну модель держави.** Досвід іноземних демократій і ринків обов'язково доповнюватиметься нашою вічною готовністю до взаємодопомоги, колективізмом, умінням вести великомасштабні господарства та непохитними рамками природних умов.

Економіка України, як і інших розвинених держав, має базуватися на ринкових принципах. Але ринок мусить слугувати благополуччю всього суспільства, яке сьогодні далеко не однорідне. У ньому живуть старі і малі, здорові і хворі, обдаровані і люди звичайних здібностей. Найоб'ємнішу повсякденну роботу завжди виконує найчисельніший середній прошарок суспільства. Кожна держава стає міцною саме тоді, коли **достаток і впевненість приходить в переважну більшість сімей.**

Український ринок, принаймні на етапі подолання руйнівних факторів нинішніх реформ, **має бути планований, регульований і захищати непрацездатне населення від життєвих негараздів.** Такого вільного ринку, який не лише пропагується, а й прискорено створюється у нас, немає в жодній цивілізованій країні. Хай хтось, скажімо, спробує вивезти з Німеччини чи Австрії половину зібраного ріпаку, а потім постачати туди олію. З нашого ж «вільного» ринку торік вивезли майже один мільйон тонн соняшнику за 200 мільйонів доларів, виготовлена олія з якого коштує 400 мільйонів доларів. А потім почали імпортувати в Україну олію. Отак і ринкуємо, а вітчизняні олійні комбінати стоять без сировини. У цьому році розпродали продовольчу пшеницю. Скоро не буде з чого спекти хліба, натомість гріємо себе ілюзіями «вільної торгівлі».

Національна програма передбачає **ринок, збалансований для самозабезпечення внутрішніх потреб населення України.** В основу розробки закладена математична **модель залежності в наших умовах і традиціях росту чисельності населення від рівня життя. Оновлення економічного укладу має здійснюватися послідовно в три етапи, за які дворівнева державно-приватна економіка переросте в економіку складного типу.**

Основними пріоритетами Програми є агропромисловий комплекс, енергетика, наука і освіта, а також усі інші галузі, які вкладаються в поняття — валовий внутрішній продукт.

Для того, щоб починати нормальне життя, валовий внутрішній продукт потрібно збільшити принаймні в два з половиною разу.

А для того, щоб жити на рівні з іншими високорозвиненими народами, **валовий внутрішній продукт доведеться нарощувати в 4 — 5 разів.**

Добитися цього абсолютно реально. **Такий його обсяг означатиме лише суму внутрішніх потреб 50-мільйонного народу. Ми не маємо потреби в експортній експансії** до жодної країни. Але нам **доведеться рішуче захистити свій ринок для власного виробника.** З огляду на спеціалізацію ми можемо лише **виділяти частину свого ринку тим державам, які на адекватну суму пускатимуть нас на свій ринок.** Цим я не відкриваю незвіданого світу. Саме таким має бути зміст заклику до взаємовигідного партнерства.

Особливо хочу привернути вашу увагу до специфіки нашої біди, до, так би мовити, **відносної легкості хвороби.** Адже для відродження економіки нам **не потрібні кошти на створення нових галузей промисловості чи підприємств.** Нам **слід негайно відновити роботу наших підприємств.** Вони мають задовольняти основні потреби нашого суспільства. Впевнений, що **при нинішній зарплаті, в 20 — 30 разів меншій,** ніж у англійців, німців чи американців, **наша продукція буде конкурентоспроможною по ціні і** добре йтиме на внутрішньому ринку.

Безробіття за наявності підприємств, що простоюють, і незасіяної землі, при незадовільненому попиті співвітчизників на продовольство і промислові вироби є ганьбою нашого покоління. Отже, **давайте негайно виправляти помилки тих, хто ще сьогодні не вимолює прощення у знедоленого ними народу, а тужиться видавати себе за видатних політиків і господарників.**

Нині надзвичайно важливо продумати і якомога скоріше **впровадити такий порядок у суспільстві, коли всі працездатні вийдуть на свої робочі місця,** почнуть виготовляти продукцію, і всі громадяни **вчасно отримуватимуть зарплату, пенсії, стипендії.**

Розпочати доведеться з інвентаризації кожного робочого місця, кожного підприємства. На підприємствах і при місцевих радах мають діяти очолювані депутатами громадські комісії, які встановлять, що і де потрібно виготовити для відродження діяльності наявних потужностей. Такі ж депутатські комісії при обласних і Верховній Раді узагальнять загальнодержавні потреби.

Незаперечною істиною є те, що для відновлення діяльності підприємств **потрібні гроші, принаймні оборотні кошти. Сьогоднішні урядовці ставлять це все в залежність від щедрості іноземних кредиторів.** Це хибний шлях. Категорично підтримую висновок розробників Національної програми в тому, що **вирішальними інвестиціями у її здійснення будуть старанність, терпіння і патріотизм громадян України.** З біди доведеться виходити традиційною для нас толокою. Зарубіжні кредити потрібно брати лише на придбання найновіших технологій.

Ще одним реальним джерелом фінансування відродження можуть стати українські бізнесмени, які зберігають за кордоном надто солідні суми грошей. Реалії життя прості. Для того, щоб цей капітал повернувся додому, необхідно усвідомити, що переважна більшість підприємців зробила це відповідно до існуючого тоді законодавства. Спілкування з ними показує, що ситуація невизначеності бізнесменів також непокоїть. **Давайте створимо умови, за яких їхній капітал прозоро і чесно працюватиме на вітчизняну економіку.** А вмілі підприємці, які створюватимуть додаткові робочі місця і підвищуватимуть рівень оплати праці, ставатимуть національною гордістю.

І ще одне надзвичайно важливе джерело — це повернення людям грошових заощаджень. Суми їх надзвичайно високі. За станом на 1 січня 1991 року громадяни зберігали в ощадних касах 84, 3 млрд. рублів і 10, 8 млрд. рублів в установах держстраху та в облігаціях державних позик. **У перерахунку на діючий тоді курс ця сума перевищує 150 млрд. доларів.** Це в кілька разів більше від теперішнього бюджету держави. **Існує декілька версій виправдання втрати цих грошей. Мені ж хочеться нагадати деяким колишнім керівникам простий закон фізики, який всі школярі вивчають у 7-му класі. В природі енергія не зникає і не виникає, а переходить з одного стану в інший. Гроші мають всі властивості акумульованої енергії. І дуже потрібно, щоб Л. Кравчук та його соратники доклали вичерпних зусиль до повернення тих грошей на належне їм місце, тобто в Україну.**

Без огляду і сумнівів, як вірну доктрину прийнято вимогу іноземців про те, що український уряд має засобами монетарної політики мінімалізувати безпосередній вплив на діяльність економіки. **Здається, наш уряд відійшов від турбот про економіку набагато далі, ніж сподівались порадники.** Про ключові питання розвитку її галузей у нас давно ніхто не дбає. Підприємства кинуті на самовиживання у дедалі несприятливіших умовах існування. Теперішній уряд запам'ятається, як впровадник розору через банкрутство.

Підсумовуючи цей розділ, **слід зазначити, що за останні три роки чітко вимальовалось неймовірне для цивілізації і демократії кінця другого тисячоліття явище: уряд поглинає свою державу.** При тому, що економіка неухильно продовжує падати, в Україні з'являється група надбагатих підприємців, які багатіють не від збільшення виробництва продукції, а від торгових і податкових пільг, отримання у власність вигідних підприємств та використання коштів державного бюджету.

Без перемін, без синхронізації економічного укладу з розвиненими країнами перспективи у нас немає. **Але зміст наших перемін має бути** не від лукавого, як говорять в народі, чи невмілого, **а від світлого розуму, якого в Україні не бракує.**

Потрібно зважено підійти до приватизації. Покладалась надія, що новий власник забезпечить повне використання отриманих із загальнонародної власності потужностей. На жаль, так не сталося.

Можливо, доведеться **визначити новим власникам строки виходу підприємств на проектні потужності, оптимальну кількість їхніх робочих місць та платежі в бюджет.** Якщо це не буде забезпечуватись, то не виключаю, що доведеться вирішувати питання про ефективнішого власника. Але в жодному разі **не можна і далі байдуже спостерігати за тим, як окремі спритники на свій розсуд розбазарюють всенародно створені потужності.** Якщо називати речі своїми іменами, то дехто всенародне не примножує, а перетворює у ласу годівницю для рідних і близьких.

Все, про що тут ідеться, справа не з легких, але нам посильна. Треба лише добре захотіти верхам. У низів давно вже руки сверблять за справжньою роботою і пристойним заробітком.

Давно філософ Гомер зафіксував такий закон природи: люди змогли це зробити тому, що вони вірили в свої можливості. **Саме таку віру має повернути людям Національна програма відродження України.**

Без сумніву, невідкладно потрібно наводити порядок в грошах, банках і податках. Попри надсадні спроби видати удаване благополуччя в стабілізації фінансів за ознаку початку подолання економічної кризи, насправді **фінансово-банківська сфера продовжує залишатися головним руйнівником виробництва, знаряддям пограбування держави і народу.**

Долар, який фактично став основною, хоч і не офіційною, грошовою одиницею України, передає попит українських споживачів на задоволення іноземних виробників. Саме так перекошена грошова схема принижує і тіснить у другорядь гривню та стимулює розвиток тіньової економіки. **За оцінками фахівців, теперішній грошовий обіг України складається із 15,7 мільярда гривень та 6,4 мільярда доларів, що підтверджує думку про те, що у нас обсяг тіньової економіки близький до легального.**

Вона, по суті, перетворилась на «ракову пухлину», яка, глибоко пустивши метастази, висмоктує останні соки з реального сектора економіки. Тепер **їй потрібно повернути природні функції потужної та ефективної серцево-судинної системи економіки,** яка живитиме суб'єкти господарювання, населення та державу в необхідних обсягах тим киснем економіки, яким є гроші.

Що ж для цього необхідно зробити?

По-перше, необхідно покінчити з приватною монополією на грошово-кредитні ресурси і створити поряд з існуючими комерційними банками, підкреслю — **поряд з існуючими міцними комерційними банками, потужний державний банківський сектор.** Можливо, у його склад мають функціонувати такі банки: казенний, реконструкції і розвитку, промисловий, аграрний, ощадний та зовнішньоекономічний.

Усі бюджетні кошти і фінанси державних підприємств мають обертатися виключно у державних банках.

По-друге, для забезпечення сприятливих умов економічного відродження України — **переорієнтовувати всю кредитну систему країни на пріоритетне кредитування потреб сфери матеріального виробництва та інноваційної діяльності.** Кредити мають спрямовуватись на забезпечення розширеного та якісного відтворення вітчизняного виробництва.

14 липня 1999 року о 14-й год. у м. Полтаві по вул. Маршала Бірюзова, 17 відбудуться чергові загальні збори акціонерів Закритого акціонерного товариства **«СОНЯШНИК»**

Порядок денний:

1. Звіт правління товариства, затвердження результатів діяльності товариства за 1998 р. та плану розподілу прибутку на 1999 р.

(Доповідач: голова правління — генеральний директор Паук Д. М.)

2. Звіт ревізійної комісії.

(Доповідач: голова ревізійної комісії Ємець О. П.)

3. Про зміни до статуту товариства в зв'язку з розширенням діяльності товариства.

(Доповідач: перший заступник голови правління —генерального директора — Бабенко В. І.)

4. Про зміни в складі посадових осіб органів управління товариства.

(Доповідач: голова правління — генеральний директор Паук Д. М.)

Реєстрація акціонерів та довірених осіб відбудеться за адресою: м. Полтава, вул. Маршала Бірюзова, 17, з 10.00 до 12.00

Для реєстрації необхідно мати при собі документ, що посвідчує особу.

Представникам акціонерів подати доручення на передачу їм права голосу, оформлене згідно з чинним законодавством, та документ, що посвідчує особу.

Правління ВАТ «Ягільницький тютюново-ферментаційний завод»

повідомляє, що 7 липня 1999 року в 11.00 в приміщенні актового залу ВАТ «Ягільницький тютюново-ферментаційний завод» (за адресою: 283606, с. Нагірянка, Чортківський р-н, Тернопільська обл.) відбудуться збори акціонерів.

Порядок денний:

1. Про реорганізацію «Ягільницького тютюново-ферментаційного заводу» шляхом приєднання.
2. Узгодження договору приєднання.
3. Узгодження передаточного балансу.
4. Різне.

Початок реєстрації акціонерів о 10.00.

Інформація, що публікується емітентом у друкованих виданнях

Найменування емітента	Відкрите акціонерне товариство «Славутський солодовий завод»
Код ЄДРПОУ	00377733
Номер свідоцтва про державну реєстрацію товариства та дата видачі свідоцтва	№ 00377733 від 15.01.96, видано Славутською райдержадміністрацією
Місцезнаходження	281070, Хмельницька область, м. Славута, вул. Кірова, 138
Телефони	23-008, 22-833
Телефакс	23-008, 22-833
Основні види діяльності	18144 — пивоваріння 84600 — інша комерційна діяльність 71250 — роздрібна торгівля 71130 — оптова торгівля 71330 — громадське харчування 72200 — зовнішня торгівля
Кількість акціонерів	3649
Кількість власників облігацій	
Чисельність працівників	512
Статутний фонд (для ВАТ):	6176480,00
— прості акції (кількість та частка в статутному фонді)	24705920; 100,00%
— привілейовані акції (кількість та частка в статутному фонді)	0; 0,00%
Дата проведення останніх зборів акціонерів (для ВАТ)	24.04.98
Найменування та місцезнаходження реєстратора	Товариство з обмеженою відповідальністю «Онікс», Хмельницька область, м. Нетішин
Найменування та місцезнаходження торговців цінними паперами, з якими укладено договори на розміщення випусків цінних паперів	
Найменування та місцезнаходження юридичних осіб, уповноважених емітентом продавати (купувати) його цінні папери	
Найменування та місцезнаходження юридичних осіб, уповноважених емітентом виплачувати доход за його цінними паперами	
Термін виплати дивідендів (якщо вони будуть виплачуватись)	

Основні фінансові показники

Показник (значення вказуються в грн.)	Рік звітний	Рік попередній
1. Виручка (валовий доход) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за вирахуванням державного регулювання цін, ПДВ та акцизного збору	6841,90	8106,40
2. Балансовий прибуток (збиток)	-771,10	223,00
3. Всього за активами балансу	45645,80	44370,40
4. Всього зобов'язань	7103,60	4199,40
5. Статутний фонд	6176480,00	6176480,00
6. Номінальна вартість акції	0,25	0,25
7. Нерозподілений прибуток	0,00	0,00
8. Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію	0,00	0,01
9. Дивіденди, нараховані на одну просту акцію	0,00	0,00

Неткані матеріали — особливі властивості та розширена сфера використання. *Це — синтапон, ватин, основа під лінолеум, штучна шкіра та столова клейонка, технічна серветка, прикладні матеріали, фільтрувальні полотна, меблево-декаративні матеріали та ін.*

Довідки: тел./факс: (0362) 24-50-90, 24-75-17, 24-57-11.

ОАО «Донецкий главный вычислительный центр»

сообщает, что 2 июля 1999 года состоится общее собрание акционеров по адресу: 340048, пр. Панфилова, 1.

Повестка дня:

1. Отчет правления о финансово-хозяйственной деятельности за 1998 год.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Разное.

Время проведения собрания — 11.00.

Регистрация акционеров и их доверенных лиц с 9.00 до 10.45.

Акционеры должны иметь документ, удостоверяющий личность.

Арбітражний суд Івано-Франківської області (284000, м. Івано-Франківськ, вул. Грюнвальдська, 11) порушив справу Б-2/272 про банкрутство ЖБК-23 (284000, м. Івано-Франківськ, вул. 24 серпня, 3, кв.59, р/р 2600530011576 в обласній дирекції АКБ «Укрсоцбанк», МФО 336019, код 23800499).

Претензії кредиторів і заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 В) за заявою Державної податкової інспекції у Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 15/173 про визнання ПФ «Магнум» банкрутом (юридична адреса: м. Київ, вул. Руднєва, б.1-А, кв.25), розрахунковий рахунок № 2600468735 в АБ «Ажіо», МФО 300175.

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 В) за заявою Державної податкової інспекції у Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 6/319 про визнання ПП «Валтекс» банкрутом (юридична адреса: м. Київ, вул. Ентузіастів,35/1), розрахунковий рахунок № 011468331, 011715204 у Дарницькому відділенні Ощадбанку України, МФО 320553.

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ЗАТ ОСМНП «Харчпромавтоматика»

повідомляє про доповнення порядку денного на зборах акціонерів, які проводяться 9 червня 1999 р. о 14 годині.

Доповнення:

1. Про внесення змін в Устав ЗАТ.

Правління ЗАТ.

Арбітражний суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 В) за заявою Державної податкової інспекції у Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 4/119-б про визнання П «Лєгаліс» банкрутом (юридична адреса: м. Київ, вул. Бориспільська, б.12), розрахунковий рахунок № 29039310013801 в Київській філії АКБ «Новий», МФО 322670

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 В) за заявою Державної податкової інспекції у Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 5/154-б про визнання МП «Гудес» банкрутом (юридична адреса: м. Київ, вул. Ремонтна, 8), розрахунковий рахунок 00000260031155 в АКБ «Легбанк», МФО 300056.

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Донецької області (340105, Донецьк, б. Пушкіна, 34) порушив справу № 24-21б про банкрутство ООО «Титан», юридична адреса: Донецьк-120, Терешкової, 39/38, розрахунковий рахунок № 1467288 в АК АПБ «Україна», м. Донецьк, Мар'янське відділення, МФО 334196 — закритий у 1998 р.;

ПКП інвалідів «Шарм», юридична адреса: Донецьк — 120, вул. Пінтера, 10/64, розрахунковий рахунок № 290329804 в АК УкрСоцБанку Артемівське відділення, Донецьк, МФО 33521; справа № 24-23б

ООО фірма ШСУ-9, юридична адреса: Донецьк-11, Кірова, розрахунковий рахунок № 26004779802352 у Кіровському відділенні Донуглекомбанку, Донецьк, МФО 334835; справа №6-15б.

МП «Арт», юридична адреса: Донецьк-120, вул. Терешкової, 7/5, розрахунковий рахунок 2903498059 у Кіровському відділенні Укрсоцбанку, МФО 334323; справа №24-24б.

ЗАО «Донтекстильмаш», юридична адреса: Донецьк-117, вул. Бахметьєва, 34, розрахунковий рахунок 26004980241 у Кіровському відділенні Укрсоцбанка м. Донецька, МФО 334323; справа № 24-22б.

ЗАО «Донтекстильстрой», юридична адреса: Донецьк-117, вул. Бахметьєва, 34, розрахунковий рахунок 26003980242 у Кіровському відділенні Укрсоцбанку, Донецьк, МФО 334323; справа №24-19б.

МСП «Спецстрой», юридична адреса: Донецьк-112, вул. Купріна,117, розрахунковий рахунок 2903998070 у Кіровському відділенні Укрсоцбанку, Донецьк, МФО 334323; справа №24-20б.

Претензії можливих кредиторів і заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Акционерный коммерческий банк «Киев-Приват»

сообщает, что 16 июля 1999 года в 11-00 состоится общее собрание акционеров банка по адресу: г. Киев-25, пер. Рыльский, 10.

На собрании будут рассмотрены следующие вопросы повестки дня:

1. Отчет Правления банка за 1998 год.
2. Отчет Совета банка за 1998 год.
3. Отчет Ревизионной комиссии банка за 1998 год.
4. Распределение прибыли за 1998 год.
5. Отзыв и выборы должностных лиц АКБ «Киев-Приват» (членов Совета и Ревизионной комиссии банка).
6. Разное.

Акционерам при себе иметь документ, удостоверений личность или соответственно оформленную доверенность и свидетельство и сертификат акций. Справки по телефонам 242-08-42, 229-36-28. **Совет банка.**

Арбітражний суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В) за заявою Державної податкової інспекції в Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 4/185-б про визнання ТОВ «Пента-В» банкрутом (юридична адреса: м. Київ, вул. М. Раскової, 52), р/р 260033010351 в АКБ «Національні інвестиції», МФО 300498.

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В) за заявою Державної податкової інспекції в Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 4/184-б про визнання ТОВ НТВЦ «Інформбуд» банкрутом (юридична адреса: м. Київ, вул. Тампере, б.13-Б), р/р 26006200002155 в Дарницькому відділенні Укрсоцбанку, МФО 322023.

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В) за заявою Державної податкової інспекції в Дарницькому районі м. Києва порушив справу №4/182-б про визнання ВК ТОВ «Конгломерат» банкрутом (юридична адреса: м. Київ, вул. Ревуцького, 7-А, кв.151), р/р 26006301275441 у Харківському відділенні Промінвестбанку України, МФО 322205.

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 В) за заявою Державної податкової інспекції у Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 4/120 б, про визнання ТОВ «Куманець» банкрутом (юридична адреса: м. Київ, пр-т Миру, 19/18), розрахунковий рахунок № 2600101103898 в 4 Київській філії АППБ «Аваль», МФО 322971.

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражним судом Львівської області (м. Львів, вул. Львів, вул. Личаківська, 81) порушено справу N 2/450-7/184 про визнання банкрутом Науково-дослідний радіохотехнічний інститут кооператив «Старт» (м. Львів, вул. Наукова, 59).

Письмові звернення щодо майнових вимог та умов санації необхідно подати до арбітражного суду не пізніше одного місяця з дня опублікування даного оголошення.

Арбитражный суд Донецкой области (340105, г. Донецк, б. Пушкина, 34) возбудил дело № 14-1/12Б о банкротстве кооператива «Перекресток» (343810, г. Дебальцево Донецкой области, ул. Транспортная, 2а) в отделении ПИБ г. Дебальцева р/с 26008301320086.

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 в) за заявою Державної податкової інспекції в Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 4/181-б про визнання Агентства інвестицій, фінансування проектів та програм «Інпром» банкрутом (юридична адреса: м. Київ, вул. Ревуцького, 18), р/р 26009002509001 у АТ «Укрінбанк», МФО 300142.

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-В) за заявою Державної податкової інспекції в Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 4/183-б про визнання ТОВ «Д. В. К.» банкрутом (юридична адреса: м. Київ, вул. Російська, 33), р/р 26005200002297 у Дарницькому відділенні Укрсоцбанку, МФО 322023.

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

У номер

✓ Херсон

Бавовна з козацької «подачі»

Нелегкі часи переживає Херсонський бавовняний комбінат — одне з найпотужніших підприємств легкої промисловості. Товарний кредит у вигляді сировини на суму близько 10 мільйонів доларів США закінчується, а тому після року продуктивної роботи може знову настати безпросвітна перерва.

На допомогу комбінату прийшов Херсонський кіш Українського козацтва. Через структурні підрозділи обозної служби, фірми «Апшерон» та «Фотон-сервіс» укладено угоди з узбецькими виробниками про поставки бавовни до таврійського міста. Договір передбачає надходження 500 тонн сировини. З порту Іллічівськ вже прибули перші 100 тонн.

✓ Вінниця

Купили... електричне «серце»

Леонід Христофор із міста Бар на Вінниччині вдруге переніс складну операцію на серці. Десять років тому лікарі Київського НДІ хірургії вживили хворому кардіостимулятор вітчизняного виробництва. Електричне серце мало запас міцності 8—10 років.

Перед тим, як знову лягти на операційний стіл, пацієнт змушений був зібрати близько 4 тисяч гривень —стільки коштує його нове «серце». Коштами йому допомогли добрі люди, серед яких народний депутат України від Вінниччини Олександр Шпак. Операцію провів завідувач відділення інституту Григорій Квачук.

✓ Київ

Лише результати

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 33-й тур.

«Металург» — «Поліграфтехніка». 2:2. Миколаєнко, 39, 45 — Гецко, 8, 82. «Чорноморець» — «Кремінь». 3:1. Колесниченко, 42, Гапон, 62, 81, з пенальті — Гусак, 30. «Торпедо» — ФК «Черкаси». 1:2. Іричук, 82 —Бурхан, 50, 59 (обидва з пенальті). На 53-й і 82-й хв. торпедівці Бондаренко та Іричук не реалізували одинадцятиметрові. «Десна» — «Полісся». 1:3. Дробот, 89 — Софілканич, 3, з пенальті, Паршин, 66, 86. «Динамо-2» — ФК «Вінниця». 4:1. В. Маковський, 29, Коновалов, 40, Венглинський, 50, 86, з пенальті —Лактіонов, 3, з пенальті. «Поділля» — «Нафтовик». 3:1. Тимощук, 33, Мацюк, 50, Кострицький, 77 —Захаров, 82. «Буковина» — «Явір-Суми». 1:1. Шпирнов, 37, з пенальті — Совенко, 44.

Лідирують: «Динамо-2» — 74 очки, «Торпедо» — 71, «Чорноморець» — 60, ФК «Черкаси» — 58. Наступний тур відбудеться 28 травня.

✓ Фотофакт

У столичній галереї «Грифон» влаштована виставка живопису миколаївського художника Михайла Кузьміних.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Здрастуй, мамо! Повернулись ми не всі...

99 Трагедія

(Початок на 1-й стор.).

Потім почув голоси: поряд працювала інша бригада. Попохв до них. Стали витягати товаришів, хто обгорів, хто покалічився. Я натрапив на тіло свого напарника Олександра Москальова. Перевірив пульс — немає. Ми поклали його на ноші. Шкода, хороший був хлопець. Двоє дітей...

З мертвого напарника зняв лампу — моя не світила. Побіг назад — може, ще комусь допомога потрібна. Страшно було, все в диму, кіптяві. Як на війні. Чую крики; це машиніст, Дімою звати, застряв під стрічкою. Проліз між стояками, підняв його. Тіло обвуглене. Схопив його за живіт, він пересував ноги — і так пішли нагора. Хотів ще повернутися, але мене мужики зупинили. На себе подивися, мовляв, тобі до лікарні треба, а там є кому допомагати...»

Прохідник Володимир Хравін зізнається, що прокручує ці спогади тисячі разів на день. Нині він пацієнт опікового відділення Інституту невідкладної та відновлювальної хірургії АМН України. 30-річний Володимир — із тих, кому пощастило. За життя ще 18 його товаришів нині борються лікарі.

— Стан більшості потерпілих важкий і дуже важкий, — каже директор Інституту Володимир Гусак. — Гірники отримали опіки другого, третього і навіть четвертого ступенів. Окрім того, в кожного з них — опіки верхніх дихальних шляхів, у декого — ще й травми.

Професор Володимир Гусак запевнив, що для надання допомоги потерпілим є все необхідне. Проте процес лікування — тривалий і дороговартісний. Свого часу після подібної аварії керівникові інституту, нарешті, вдалося переконати високі інстанції у потребі придбання лабораторії з вирощування культури клітин. Лабораторію привезено до Донецька, проте не запущено в дію — немає грошей, є лише обіцянки на найвищому рівні.

21 гірник був доставлений до обласної лікарні професійних захворювань з отруєнням чадним газом і в стресовому стані. Гірничі робітники очисного вибою Володимир Бегун і Геннадій Луньов розповідають, що з 18 робітників, які працювали разом, урятуватися вдалося лише п'ятьом. Не кращі спогади і у їхніх товаришів.

Уже наступного дня після аварії з державного бюджету було перераховано мільйон гривень на опіковий центр, 500 тисяч — на придбання медикаментів для всіх потерпілих і ще мільйон гривень — для надання допомоги сім'ям загиблих і потерпілих.

Увечері у вівторок на черговому засіданні урядової комісії було обнародувано попередні висновки експертів щодо причин аварії. Голова комісії перший віце-прем'єр-міністр Володимир Куратченко пообіцяв, що за дві доби, після завершення роботи експертів, їхні висновки стануть надбанням гласності.

— Ми вирішуємо всі питання, пов'язані з наданням допомоги потерпілим, — заявив журналістам Володимир Куратченко. — Члени комісії відвідали всі лікувальні заклади, де перебувають шахтарі. Ми також визначили механізм допомоги сім'ям.

— В області створено благодійний фонд допомоги потерпілим, — продовжив перший віце-прем'єр. —Внесок до нього вже зробив футбольний клуб «Шахтар» — 100 тисяч гривень. Проте, на мое переконання, найкращою допомогою стане забезпечення шахтарів надійними засобами захисту, засобами безпеки праці —для того, щоб такі фонди ми не створювали.

Наймолодшому з них, Володимиру Матвєєву, було двадцять три. Найстаршому, Станіславу Шишкіну, — п'ятдесят п'ять. За лічені секунди сиротами залишилися 44 дитини...

Ліна КУЩ.

Донецьк.

Фото АП.

Особливості полювання на власність

Страхування — одне з джерел фінансування економіки. В Україні воно тільки зароджується. Й тому викликає подив невизначеність навколо НАСК «Оранта».

Про це розмова нашого кореспондента з головою її правління Миколою ТРИГУБОМ.

— Миколо Яковичу, що сьогодні гальмує роботу компанії?

— Неврегульованість питання приватизації та невизначеність її правового статусу. Від розміру статутного фонду та державної частки власності залежить майбутнє компанії.

Коли Фонд держмайна розпочав приватизацію, наш колектив викупив 22 відсотки акцій, 78 залишилось у держави, з них 56 — передали Держінвестові. Ось тут і розпочалися особливості національного полювання на акції, з чим уже давно потрібно розібратися. Адже в тому, що механізм приватизації фінансових структур потребує законодавчого уточнення, нашої вини немає.

— Який же вихід?

— Прийняти закон про особливості приватизації. Так, як це практикується, скажімо, в сільському господарстві.

Дехто вважає, що частину акцій, які належать державі, потрібно продати. Не слід цього робити. Бо фінансова структура і статутний капітал страхової компанії мають інше призначення, ніж у підприємства. Статутний фонд служить гарантією страхових виплат, коли бракує резервних коштів. Зауважу, що наша компанія посідає перше місце в рейтингу за розвитком страхування, надходженням платежів, але сорок п'яте за розміром статутного капіталу (954 тисячі гривень), не маючи можливості здійснити індексацію.

— Для залучення додаткових коштів «Оранті» потрібно зробити емісію. Чи вигідно це державі?

— Звісно. Крім обов'язкових податків, ми виплачуємо їй і дивіденди. Торік вони становили 1 мільйон 204 тисячі гривень.

Звичайно, після емісії частка держави у відсотковому вираженні зменшиться. Але в сумарному залишиться без змін.

Відповідно до програми приватизації, за державою залишається не більше 50 відсотків акцій плюс одна, або 25 і одна. Як вона визначиться. Ми, зі свого боку, по своїй компанії, уточнюємо, що державна частка «Оранти» повинна бути не менш як 50(25) відсотків плюс одна акція. Чому? Щоб залишити оті 78 відсотків за державою.

У подальшому можливі емісії на зменшення й тої частки, яку вона матиме. Або ж держава захоче збільшити її, викупивши акції. Все залежатиме від економічної ситуації в країні.

Коли буде прийнято закон і всі ці особливості враховують, наша компанія зрушить з місця. Приватизація буде закінчена, зробимо емісію, залучимо додатковий капітал, почнем інтенсивно розвиватися.

— А поки що «Оранта» втрачає...

— Не тільки компанія втрачає, а й держава. За підрахунками спеціалістів, у 1998 році уклали 13,2 мільйона страхових договорів. На цьому рівні залишаємося й сьогодні. Хоча могли б у півтора-два рази їх збільшити.

На мою думку, в Україні дещо недооцінюють можливості страхового бізнесу. Приміром, якщо розмір страхових премій усіх вітчизняних компаній торік становив 750 мільйонів гривень, то в Польщі близько 4 мільярдів доларів. У Німеччині й того більше — до 200 мільярдів доларів. Ось вам потужне джерело фінансування економіки.

— Миколо Яковичу, на вітчизняний страховий ринок приходять іноземці. Чи не станеться з часом так, що вони поглинуть українські компанії, як це відбувається в деяких країнах?

— Потрібна виважена політика законодавчої і виконавчої влади. Щоб не довелося потім галасувати про захист нашого страхового ринку, як це робиться навколо товаровиробника.

Допускати в Україну лише тих, хто має хороше ім'я в міжнародному страховому бізнесі, стаж роботи не менше 25 років. Згідно з законом «Про страхування» іноземці можуть викупити 49 відсотків акцій у вітчизняної компанії. Ось у цих межах нехай і працюють. Ні в якому разі не можна створювати юридичні особи іноземних компаній. Повинна обмежуватися і їхня частка в статутному капіталі. Приміром, якщо статутний фонд вітчизняних компаній 100 мільйонів, то частка іноземців 20-30 відсотків. Таке регулювання ринку дасть можливість не пустити на Захід мільйонні прибутки, які повернуться в Україну у формі кредитів тощо.

У цьому питанні, на мій погляд, Верховна Рада займає правильну позицію. Будемо сподіватися, що в проекті змін до закону «Про страхування» депутати врахують усі поправки.

А також найближчим часом вирішать питання з «Орантою». Зволікати — втрачати і те, що маємо.

Вів інтерв'ю Віталій КРАСНЮК.

Редактор номера Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 200320.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311095.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок —441-88-23; телефакс —224-72-54; відділ реклами —441-89-34, 441-89-44; телефакс —449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com

Засновник і видавець – Верховна Рада України